

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O PROVEDBI FEAD-A – OPERATIVNI PROGRAM I (OP I)

UTVRĐIVANJE GODIŠNJEG IZVJEŠĆA O PROVEDBI

CCI	2014HR05FMOP001
Naziv	Operational Programme for Food and Basic Material Assistance for the period 2014-2020
Verzija	2021.1
Godina izvješćivanja	2021
Datum savjetovanja s odgovarajućim dionicima	2022.05.11

2. PREGLED PROVEDBE.....	3
2.1. INFORMACIJE O PROVEDBI PROGRAMA NA TEMELJU ZAJEDNIČKIH POKAZATELJA ZA DJELOMIČNO ILI POTPUNO DOVRŠENE OPERACIJE.	3
2.2. INFORMACIJE O AKTIVNOSTIMA PRILIKOM KOJIH SE UZIMAJU U OBZIR NAČELA UTVRĐENA U ČLANKU 5. STAVCIMA 6. I 11. TE, PREMA POTREBI, ČLANKU 5. STAVKU 13. UREDBE (EU) BR. 223/2014 I PROCJENA TIH AKTIVNOSTI	14
2.3. ZAJEDNIČKI POKAZATELJI	19
2.3.1. <i>Pokazatelji ulaganja</i>	19
2.3.2. <i>Pokazatelji ostvarenja za podijeljenu pomoć u hrani</i>	20
2.3.3. <i>Pokazatelji rezultata za podijeljenu pomoć u hrani</i>	21
2.3.5. <i>Pokazatelji rezultata za podijeljenu osnovnu materijalnu pomoć</i>	29
2.3.6 <i>Result indicators on support distributed through vouchers and cards</i>	30
3. DOPRINOS POSTIZANJU POSEBNIH I OPĆIH CILJEVA FEAD-A	31
3.1. INFORMACIJE I PROCJENA DOPRINOSA POSTIZANJU POSEBNIH I OPĆIH CILJEVA FEAD-A UTVRĐENIH U ČLANKU 3. UREDBE (EU) BR. 223/2014	31
Prilog: Sažetak komentara odgovarajućih dionika kako je utvrđeno u članku 13. stavku 2. Uredbe (EU) br. 223/2014.....	33
Dokumenti.....	37
Zadnji rezultati potvrđivanja	38

2. PREGLED PROVEDBE

2.1. Informacije o provedbi programa na temelju zajedničkih pokazatelja za djelomično ili potpuno dovršene operacije.

Vrsta materijalne pomoći: HRANA

Jedan od dva **oblika materijalne deprivacije** koji se adresiraju aktivnostima Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć 2014.-2020. (v. 5.0.) (dalje u tekstu OPFEAD) jest nedostatak hrane (MD1).

Ministarstvo je u okviru OPFEAD predvidjelo sljedeću operaciju u sklopu koje će se adresirati spomenuta materijalna deprivacija:

„Operacije tipa 1: Nabava, transport, skladištenje i distribucija hrane i/ili osnovne materijalne pomoći / i/ili prikupljanje, transport, skladištenje i distribucija donirane hrane“

Planirane aktivnosti unutar spomenute operacije, a vezane isključivo uz adresiranje materijalne deprivacije nedostatka hrane (MD1) su sljedeće:

1. Nabava, prijevoz, skladištenje i distribucija hrane krajnjim korisnicima i/ili prikupljanje, prijevoz, skladištenje i distribucija donirane hrane krajnjim korisnicima.

Hrana se može distribuirati u obliku obroka ili paketa hrane i to:

- u prostorijama partnerskih organizacija,
- u skloništima za beskućnike,
- u školama,
- u domovima osoba/obitelji koje žive u siromaštvu, i
- na drugim lokacijama koje predloži partnerska organizacija

Definicija paketa – paket hrane zadovoljava potrebe za osnovnim prehrambenim namirnicama samca/kućanstva za određeno vremensko razdoblje, a sastoji se od proizvoda kao što su žitarice, meso i mesne prerađevine, riba i riblje prerađevine, voće i povrće, šećer, ulje, sol, začini, kava, čaj, mlijeko i mliječni proizvodi i sl. Paketi ne moraju biti standardizirane veličine ni sadržaja.

2. Pružanje popratnih mjera u obliku:

- savjetovanja o prehrani, radionica, brošura, letaka i dr.; izrada i podjela Socijalne kuharice; informiranje o pravilnoj prehrani odraslih i djece; distribucija letka na temu čuvanje i priprema živežnih namirnica i važnost kuhanih obroka; kulinarske radionice; predavanje u svrhu podizanja svijesti o sprječavanju rasipanja hrane;
- savjetovanje o financijskoj pismenosti; radionice financijskog opismenjivanja te upravljanja kućnim budžetom;
- prezentiranje mogućnosti zapošljavanja u suradnji s HZZ-om; individualni pristup u vidu

prezentiranja raspoloživih mjera i načina upravljanja obrazovanjem, prekvalifikacijama i djelovanjem na tržištu rada;

- savjetovanje o ostvarivanju socijalnih prava;
- savjetovanje o osobnoj higijeni i zdravlju;
- savjetovanje o odgoju djece;
- direktna individualna pomoć individualni pristup korisniku na rješavanju osobnih problema
- usluge Obiteljskog savjetovališta;
- informiranje o nadležnim socijalnim, zdravstvenim, administrativnim i obrazovnim službama te drugim službama vezano uz izvanredne situacije poput pandemije i potresa – REACT-EU.

Tijekom 2021. godine 10 organizacija je provodilo projekte u okviru Poziva Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza III, te je svih 10 provodilo popratne mjere.

Ciljne skupine na koje su usmjerene spomenute aktivnosti su sljedeće:

- samci/obitelji koji žive u siromaštvu ili su u riziku od siromaštva, a definirani su kao najpotrebitije osobe sukladno kriterijima partnerske organizacije;
- djeca koja žive u siromaštvu ili su u riziku od siromaštva te koja su polaznici obveznog školskog programa i definirana su kao najpotrebitija prema kriterijima partnerske organizacije te u skladu s kriterijima koji su definirani u pozivu za redovito primanje prehrane na način na koji je školska prehrana organizirana.

Ministarstvo provodi **otvorene pozive za odabir partnerskih organizacija** kojima su one pozvane da se prijave za provedbu projekata (pojedinačno ili zajedno s drugim partnerskim organizacijama). Partnerske organizacije mogu biti javna tijela ili neprofitne organizacije koje dostavljaju hranu izravno ili posredstvom drugih partnerskih organizacija. U slučaju suradnje više organizacija, određuje se vodeća organizacija, koja će biti zadužena za nabavu hrane i koja će predati prijedlog u ime svih organizacija. U slučaju podjele hrane u školama, partnerska organizacija mora biti javna škola.

Tijekom 2021. godine u svrhu adresiranja materijalne deprivacije - nedostatak hrane (MD1) u provedbi su bili projekti partnerskih organizacija koji su potpisani u okviru 3 poziva:

1. Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva šk. godina 2020./2021.
2. Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva šk. godina 2021./2022.
3. Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza III

Podjelom školskog obroka osigurana je redovita prehrana u školi za 27.000 djece koja žive u siromaštvu ili su u riziku od siromaštva, a polaznici su obveznog školskog programa te su definirana kao najpotrebitija skupina prema kriterijima partnerske organizacije.

Tijekom 2021. objavljena su 2 poziva:

1. Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva šk. godina 2021./2022.
2. Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza IV.

Tijekom izvještajne 2021. godine ugovoreni su projekti u okviru Poziva:

1. Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (školska godina 2020./2021.)
2. Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (školska godina 2021./2022.)
3. Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza III.

Do kraja 2021. godine 441.442 osoba je primilo pomoć u hrani.

Ukupna ugovorena vrijednost za MD1 u 2021. iznosi 9 mil EUR, odnosno ukupno 40,93 mil EUR od početka provedbe. U 2021. je ovjereno 3,8 mil EUR za MD1, a od početka provedbe je ovjereno 19,9 mil EUR.

Na razini OPFEAD za materijalnu deprivaciju nedostatak hrane (MD1) predviđena su ukupna financijska sredstva u iznosu od 41.807.809 EUR, od čega je 1.932.172 EUR namijenjeno za popratne mjere.

Vrsta materijalne pomoći: OSNOVNA MATERIJALNA POMOĆ

Drugi **oblik materijalne deprivacije** koji se nastoji adresirati kroz aktivnosti OPFEAD jest nedostatak osnovne materijalne pomoći (MD2).

Ministarstvo je u okviru OPFEAD predvidjelo sljedeću operaciju u sklopu koje će se adresirati spomenuta materijalna deprivacija:

„Operacije tipa 1: Nabava, transport, skladištenje i distribucija hrane i/ili osnovne materijalne pomoći / i/ili prikupljanje, transport, skladištenje i distribucija donirane hrane“

Planirane aktivnosti unutar spomenute operacije, a vezane isključivo uz adresiranje materijalne deprivacije nedostatka osnovne materijalne pomoći (MD2) su sljedeće:

1. Nabava, prijevoz, skladištenje i distribucija osnovne materijalne pomoći kao što su na primjer:

- školski pribor i školska oprema (uključujući sportsku opremu za potrebe nastave) za djecu koja žive u

siromaštvu, polaznike obveznog školovanja, i

- higijenski proizvodi, kuhinjska oprema, oprema za novorođenčad i ostale osnovne potrepštine (posteljina, ručnici, pokrivači i sl.) za osobe/obitelji koje žive u siromaštvu, higijenski proizvodi za beskućnike.

Navedena materijalna pomoć može se distribuirati:

- u prostorijama partnerskih organizacija;
- u domovima djece koja žive u siromaštvu;
- u skloništima za beskućnike;
- u domovima osoba/obitelji koje žive u siromaštvu; i
- na drugim lokacijama koje predloži partnerska organizacija.

2. Osim raspodjele osnovnih materijalnih potrepština, partnerske organizacije će također provoditi **popratne mjere** poput:

- savjetovanja na temu zdravstvene skrbi, osobne higijene i higijene prostora;
- savjetovanja vezanog za odgoj, obrazovanje i zdravstvenu skrb djece;
- savjetovanja o financijskoj pismenosti.

Popratne će se mjere pružiti krajnjim korisnicima savjetovanjem, radionicama, letcima i brošurama.

- isto kao kod MD1 osim vezano uz prehranu.

Dalje naglašeno kroz poziv „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza IV“:

- informiranje o nadležnim socijalnim, zdravstvenim, administrativnim i obrazovnim službama te drugim službama vezano uz izvanredne situacije poput pandemije i potresa;
- savjetovanje na temu zdravstvene skrbi, osobne higijene i higijene prostora uključujući i savjetovanje o zaštiti od bolesti COVID-19;
- psihološka i terapijska podrška vezano uz individualne poteškoće ili poteškoće nastale zbog izvanrednih situacija poput pandemije i potresa.

Ciljne skupine na koje su usmjerene spomenute aktivnosti su sljedeće:

- osobe/kućanstva koji žive u siromaštvu ili su u riziku od siromaštva;
- djeca koja žive u siromaštvu, polaznici obveznog školovanja; i
- beskućnici.

Ministarstvo provodi **otvorene pozive za odabir partnerskih organizacija kojima** će one biti pozvane da se prijave za provedbu projekata (pojedinačno ili zajedno s drugim partnerskim organizacijama). Partnerske organizacije mogu biti neprofitne organizacije koje dostavljaju osnovnu materijalnu pomoć izravno ili posredstvom drugih partnerskih organizacija. U slučaju suradnje više organizacija, određuje se vodeća organizacija, koja će biti zadužena za nabavu osnovne materijalne pomoći i koja će predati prijedlog u ime svih organizacija.

U 2021. godini su se u svrhu adresiranja materijalne deprivacije - nedostatak osnovne materijalne pomoći (MD2) – ugovarani su i provedeni projekti partnerskih organizacija u okviru poziva Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza III.

Tijekom 2021. godine objavljen je 1 poziv:

1. Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza IV.

Do kraja 2021. godine 192.839 korisnika primilo je osnovnu materijalnu pomoć.

Ukupna ugovorena vrijednost za MD2 u 2021. iznosi 0,44 mil EUR, odnosno ukupno 6,81 mil EUR od početka provedbe. U 2021. je ovjereno 0,45 mil EUR za MD2, a od početka provedbe je ovjereno 3,5 mil EUR.

Na razini OPFEAD za materijalnu deprivaciju nedostatak osnovne materijalne pomoći (MD2) predviđena su ukupna financijska izdvajanja potpore u iznosu od 8.630.475 EUR od čega je 403.658 EUR namijenjeno za popratne mjere.

Tehnička pomoć (TP):

Unutar OPFEAD uz operaciju predviđenu za adresiranje materijalnih deprivacija MD1 i MD2, predviđena je i sljedeća operacija koja se odnosi na tehničku pomoć:

„Operacije tipa 2: Tehnička pomoć“

Operacija pridonosi učinkovitoj provedbi OPFEAD-a s ciljem smanjenja administrativnog opterećenja, a kroz istu se financiraju sljedeće aktivnosti:

1. Funkcioniranje i jačanje administrativne sposobnosti nadležnih tijela za provedbu OPFEAD-a;
2. Podrška upravljanju i provedbi OPFEAD-a;

3. Vidljivost, informacijske i komunikacijske aktivnosti;
4. Kontrola;
5. Evaluacija.

Aktivnosti TP se također **usmjeravaju na podupiranje i jačanje kapaciteta partnerskih organizacija**. Posebna pažnja posvećena je pružanju smjernica i potpore partnerskoj/im organizaciji/ama nadležnoj/ima za nabavu hrane i/ili osnovne materijalne pomoći, posebno u odnosu na javnu nabavu. Također, predviđena je i potpora povezana s IT opremom partnerskih organizacija.

Osim toga, aktivnosti uključuju mjere vidljivosti (razvoj vizualnog identiteta OPFEAD-a, internetskih stranica, informativnih brošura, javnih kampanja i drugih mjera) koje osiguravaju obuhvaćenost širokog kruga ciljne populacije.

Za TP ukupno je u okviru OPFEAD-a predviđeno 2.654.646 EUR, te su navedena bespovratna sredstva namijenjena za tijela u sustavu (tijela definirana *Odlukom o tijelima u Sustavu upravljanja, provedbe i korištenja Fonda europske pomoći za najpotrebitije u okviru Operativnog programa za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć za razdoblje 2014.-2020.*) i za partnerske organizacije ugovorene za provedbu aktivnosti za MD1 i MD2.

U slučaju dodjele bespovratnih sredstava tijelima u sustavu, Ministarstvo (Upravljačko tijelo) koristi postupak izravne dodjele bespovratnih sredstava te dodjeljuje sredstva tehničke pomoći sljedećim tijelima u sustavu sukladno njihovim iskazanim potrebama:

- Upravljačko tijelo Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
- Tijelo za ovjeravanje Ministarstvo financija
- Tijelo za reviziju Agencija za reviziju sustava provedbe programa EU

U slučaju dodjele bespovratnih sredstava partnerskim organizacijama, Ministarstvo provodi otvorene pozive putem kojih se dodjeljuju sredstva. Međutim, bitno je napomenuti kako se TP za partnerske organizacije može odobriti samo za one projektne prijedloge koji zadovoljavaju provjeru prihvatljivosti projektnih aktivnosti i izdataka sukladno materijalnoj deprivaciji navedenoj u pozivu.

Planirane aktivnosti u okviru TP namijenjene partnerskim organizacijama su sljedeće:

- aktivnosti stručnog usavršavanja u području dobrog financijskog upravljanja, izvještavanja, javne nabave, nacionalnih propisa povezanih s prikupljanjem i dijeljenjem humanitarne pomoći i dr.;
- nabava IT i/ili ostale opreme uz pripadajuću podršku i usluge, nužne za provođenje aktivnosti projekta;
- aktivnosti informiranja i vidljivosti;
- upravljanje projektom;
- ostalo sukladno uvjetima poziva.

Sredstva TP predviđena su i korištena su u okviru sljedećih poziva:

- Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva – šk. godina 2016./2017., 2017/2018.;
- Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza I, II, III;
- Poziv za iskaz interesa za izravnu dodjelu bespovratnih sredstava tehničke pomoći tijelima nadležnim za provedbu programa.

Tijekom 2021. godine u tijeku je bila provedba ukupno:

- 21 projekt TP u okviru poziva Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza III, te
- 4 projekta TP ugovorenih 2016. godine u okviru Poziva za iskaz interesa za izravnu dodjelu bespovratnih sredstava tehničke pomoći tijelima nadležnim za provedbu programa. (napomena: od 09. veljače 2021. godine, a nastavno na spajanje dva ministarstva, objedinjeni su i projekti TP dotadašnjeg Ministarstva rada i mirovinskoga sustava (MIS kod: FD.03.1.1.03.0001) i dotadašnjeg Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku (MIS kod: FD.03.1.1.03.0002) u jedan projekt sadašnjeg Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (MIS kod FD.03.1.1.03.0001.).

Krajem prosinca 2020. godine za nositelje projekata TP iz SUK-a potpisani su dodaci ugovoru sa zaključnim datumom provedbe projektnih aktivnosti do 31.12.2023. godine.

Ukupna ugovorena vrijednost za TP u 2021. iznosi 0,08 mil EUR, odnosno ukupno 2,13 mil EUR od početka provedbe. U 2021. je ovjereno 0,26 mil EUR za TP, a od početka provedbe je ovjereno 1,29 mil EUR.

Na razini OPFEAD za TP predviđena su ukupna financijska sredstva u iznosu od 2.654.646 EUR.

Objava poziva i ugovaranje u izvještajnoj 2021. godini

Tijekom 2021. objavljena su 2 poziva:

1. Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva šk. godina 2021./2022. (MD1):

- poziv je objavljen 30. travnja 2021. godine i zatvoren 30. srpnja 2021. godine;
- potpisana su ukupno 32 ugovora; ugovori su potpisani u kolovozu (23 ugovora), rujnu (5 ugovora) i listopadu 2021. godine (4 ugovora);
- trajanje provedbe ugovora je 10 mjeseci za 30 ugovora te po 6 i 8 mjeseci za 2 ugovora;
- 385 škola je uključeno u provedbu kroz partnerstvo.

2. Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza IV (MD1/MD2/TP):

- poziv je objavljen 3. prosinca 2021. godine, a obustavljen do 29. travnja 2022. godine;
- u izvještajnoj godini nije potpisan niti jedan ugovor;

Uz navedeno ugovaranje za dva Poziva objavljena u 2021. godini, tijekom izvještajne 2021. godine ugovoreni su i projekti u okviru Poziva:

Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva školska godina 2020./2021.(MD1):

- poziv je objavljen 9. listopada 2020. godine i zatvoren 9. ožujka 2021. godine;
- u izvještajnoj godini potpisana su 32 ugovora: ugovori su potpisani u siječnju (15 ugovora), veljači (5 ugovora) te u ožujku (12 ugovora);
- trajanje provedbe ugovora je 6 mjeseci za 20 ugovora, 5 mjeseci za 10 ugovora te 4 mjeseca za 2 ugovora;
- ukupno 375 škola je uključeno u provedbu (obuhvaća cijeli Poziv) kroz partnerstvo.

te Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza III (MD1/MD2/TP):

- poziv je objavljen 30. ožujka 2020. godine i zatvoren 30. travnja 2021. godine;
- u izvještajnoj godini potpisano je 15 ugovora, od kojih je 5 ugovora raskinuto;
- ugovori su potpisani u travnju (4 ugovora), svibnju (2 ugovora), lipnju (8 ugovora) i srpnju (1 ugovor);
- trajanje provedbe ugovora je 12 mjeseci.

Ukupno u izvještajnoj godini 2021. potpisano je 79 ugovora. S pojedinom partnerskom organizacijom u okviru pojedinog Poziva potpisuje se jedan Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava, a koji sadrži do tri MIS koda, ovisno koja je od materijalnih deprivacija pokrivena ugovorom te jesu li dodijeljena i sredstva za tehničku pomoć.

U provedbi u 2021. godini bilo je ukupno 95 projekata prema raspodjeli:

1. Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza III:

- MD1+MD2 - 1 ugovor
- MD1+TP - 3 ugovora
- MD2+TP - 6 ugovora
- MD1+MD2+TP - 17 ugovora
- TP* - 4 ugovora
  - **UKUPNO - 31 ugovor**

*Tehnička pomoć za Tijela SUK-a.

1. Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva šk. godina 2020./2021.- 32 projekta (broj škola naveden gore u tekstu);
2. Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva šk. godina 2021./2022. - 32 projekta (broj škola naveden gore u tekstu).

Partnerskim organizacijama ukupno je plaćeno 5,35 mil EUR u 2021. prema raspodjeli:

- MD1 - 4.988.813,83 €
- MD2 - 238.776,02 €
- Tehnička pomoć - 132.281,58 €
  - UKUPNO - 5.359.871,43 €

Metodologija procjene za izvještavanje o pokazateljima i izvori podataka:

U okviru pokazatelja 12 i 13 „ukupan broj podijeljenih obroka/paketa koji se djelomično ili u cijelosti financiraju iz projekta“ partnerske organizacije dostavljaju Posredničkom tijelu stvarne podatke o podijeljenim obrocima, odnosno paketima u okviru Zahtjeva za nadoknadom sredstava. Metodologija za izračun procjene broja obroka uzima u obzir broj potencijalnih korisnika, broj obroka u danu i broj dana.

Što se tiče broja paketa, uzima se u obzir broj potencijalnih korisnika i učestalost podjele paketa dok se procjena potencijalnih korisnika definira od strane partnerskih organizacija na temelju vlastitih evidencija i iskustva, te u suradnji s drugim organizacijama, najčešće Centrima za socijalnu skrb i upravnim odjelima JLP(R)S za socijalnu politiku.

Iako ne postoji formalna obaveza za partnerske organizacije o prikupljanju osobnih podataka niti dokaza o pripadnost pojedinog kategoriji ciljne skupine kao uvjet za izvještavanje o doprinosu pokazateljima, u praksi većina partnerskih organizacija koja provodi projekte u okviru poziva Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći, vodi evidencije svojih korisnika te na temelju istih izvještavaju o kumulativnoj realizaciji pokazatelja.

Što se tiče izvještavanja u okviru poziva Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva, škole također imaju vlastite službene evidencije na temelju kojih izvještavaju o kumulativnom ostvarenju pokazatelja.

Podaci zaprimljeni s projektne razine agregiraju se na razini Programa za potrebe izvještavanja EK.

Evaluacijske aktivnosti:

Tijekom 2021. godine provedena je Tematska evaluacija OPFEAD-a. Ista je objavljena na slijedećoj

poveznici:

http://www.esf.hr/wordpress/wp-content/uploads/2021/12/Zavr%C5%A1no-izvje%C5%A1%C4%87e-FEAD_%C4%8Distopis.pdf

Iz Tematske evaluacije proizlazi da su aktivnosti planirane i provedene u okviru vrednovanih poziva OPFEAD-a u potpunosti u skladu i relevantne u odnosu na ciljeve poziva, ciljeve operacija odnosno ciljeve OPFEAD-a. Odabir ciljnih skupina u značajnoj mjeri odgovara ciljevima OPFEAD-a te društvenim skupinama koje su na europskoj razini prepoznate kao najpotrebitije. Obje vrste intervencija rezultirale su dodanim vrijednostima. Najznačajnija dodana vrijednost obje vrste poziva je višestruko veći obuhvat krajnjih korisnika u usporedbi s obuhvatom korisnika bez podrške FEAD-a. U okviru provedene evaluacije, zaključno je dano 9 preporuka koje se razmatraju u kontekstu daljnjeg programiranja:

1. proširivanje ciljnih skupina u okviru aktivnosti suzbijanja materijalne deprivacije;
2. izmjena prijavnog obrasca kako bi se jasnije definirali kriteriji odabira;
3. razrada na razini Programa liste kriterija za odabir krajnjih korisnika;
4. standardizacija paketa humanitarne pomoći;
5. povećanje iznosa za administrativne troškove prijavitelja (isti su uvećani Uredbom ESF plus);
6. uvođenje vaučera za dodjelu humanitarne pomoći;
7. povećanje trajanja projekata u okviru budućih aktivnosti suzbijanja materijalne deprivacije;
8. prilagodba maksimalnog iznosa potpore; izmjena načina planiranja i provedbe popratnih mjera.

Promjene u kontekstu okruženja provedbe:

Prema Uredbi (EU) 2020/2221 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. prosinca 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1303/2013 (REACT-EU) (Uredba (EU) 2020/2221) dio REACT-a također se koristi za povećanje potpore Fondu europske pomoći za najpotrebitije, kako bi se pomoglo u rješavanju krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19.

Kao dio EU-ove inicijative za ulaganje u Coronavirus Plus (CRII Plus), izmjene i dopune Uredbe FEAD (UREDBA (EU) 2020/559 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 23. travnja 2020. o izmjeni Uredbe (EU) br. 223/2014 u pogledu uvođenja posebnih mjera kao odgovor na izbijanje bolesti COVID-19) stupile su na snagu 25. travnja 2020. godine kako bi se omogućila dostava hrane i osnovne materijalne pomoći putem vaučera ili kartica, u elektroničkim ili drugim formatima, kupnju zaštitne opreme za one koji dostavljaju pomoć, smanjenje administrativnih zahtjeva za države članice,

kako bi im se omogućilo da pruže brz i učinkovit odgovor na izazove koje donosi pandemija.

U svibnju 2020. godine Komisija je također usvojila prijedlog kojim bi se državama članicama omogućilo da povećaju resurse za one koji su najviše ugroženi u trenutnom programskom razdoblju kako bi se ublažio socijalni utjecaj krize, u okviru REACT-EU sredstava.

Pandemija bolesti COVID-19 utjecala je na raspodjelu hrane i osnovne materijalne pomoći najugroženijima širom Europe, pa tako i u RH. Logistička ograničenja i ograničenja ljudskih resursa, zbog mjera zaključavanja i socijalnog distanciranja ograničavale su distribuciju paketa hrane i osnovne materijalne pomoći, kao i provođenje mjera socijalnog uključivanja. Isto je utjecalo i na provedbu projekata financiranih iz FEAD-a u RH.

Tijekom izvještajne godine OPFEAD je revidiran dva puta.

1. Izmjena OPFEAD v.4.0. usvojena je Odlukom EK od 20. srpnja 2021. godine, čime su ukupna sredstva podignuta za 10 milijuna EUR REACT-EU sredstava.
2. Nastavno na izmjenu i odobrenje OPFEAD v.3.0 vezano za mogućnost korištenja opcije 100% EU sufinanciranja za troškove ovjerene u obračunskoj godini 2020./2021. kao pomoć DČ u krizi izazvanoj pandemijom bolesti COVID-19, tijekom 2021. godine bilo je nužno tehnički provesti izmjene OPFEAD v.5.0 kojima se uklanjaju oznake u financijskim tablicama koje se odnose na mogućnost primjene stope sufinanciranja od 100% u obračunskoj godini 2020./2021. Izmjena je formalnog karaktera i nije zahtijevala službenu odluku EK već je usvojena Odlukom DČ od 11. listopada 2021. godine.

Problemi u provedbi, kao i aktivnosti koje se moraju ili planiraju poduzeti kako bi se problemi riješili, odnosno prijedlozi za njihovo rješavanje:

Od ukupno prvobitno potpisanih 27 ugovora u okviru poziva Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza III, 5 ugovora je raskinuto zbog povećanja cijena hrane i nemogućnosti ispunjavanja ugovornih obveza.

Predmetni Poziv objavljen je 30. ožujka 2020. godine što znači da su cijene hrane iskazane u projektnim prijavama formirane na temelju podataka iz prve polovice 2020. godine. Do potpisivanja spomenutih 5 ugovora došlo je u razdoblju od travnja do lipnja 2021. godine nakon donošenja Odluke o povećanju omotnice. Korisnici su zatražili raskide ugovora s obzirom da su zaprimljene ponude dobavljača bile više od raspoloživih sredstava za nabavu hrane, odnosno da nisu zaprimili ni jednu ponudu u okviru pokrenutog postupka nabave hrane.

Vrijednost raskinutih ugovora je 2,5 mil EUR, što čini četvrtinu prvobitno ukupno ugovorenih sredstava.

Nakon objave Poziva Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza IV, na održanoj informativnoj radionici potencijalnim korisnicima je posebno naglašeno da prilikom planiranja proračuna u obzir uzmu i rast cijena namirnica/potrepština.

2.2. Informacije o aktivnostima prilikom kojih se uzimaju u obzir načela utvrđena u članku 5. stavcima 6. i 11. te, prema potrebi, članku 5. stavku 13. Uredbe (EU) br. 223/2014 i procjena tih aktivnosti

Sukladno dokumentaciji Poziva za MD1, MD2 i TP u procesu odabira i ocjenjivanja projekta provjerava se je li projekti uključuju mjere kojima se osigurava poštivanje načela jednakih mogućnosti, ravnopravnosti spolova odnosno sprječavanje svih oblika diskriminacije te osiguravanje dostojanstva krajnjih primatelja pomoći. Projekti koji ne udovoljavaju ovim uvjetima, nisu prihvatljivi za financiranje.

Nadalje, ciljne skupine poziva su osobe koje žive u siromaštvu ili su u riziku od siromaštva (odnosno djeca u siromaštvu/riziku od siromaštva polaznici obveznog obrazovanja u sklopu natječaja za školsku prehranu), a odabiru se prema kriterijima koje definiraju partnerske organizacije same s obzirom na specifične potrebe najpotrebitijih osoba na području provođenja projektnih aktivnosti. Navedene kriterije prilikom evaluacije projekata odobrava nadležno Ministarstvo vodeći pri tom računa da odabir kriterija ne uključuje diskriminaciju po ni jednoj osnovi.

Poštivanje dostojanstva primatelja pomoći – kako bi projektni prijedlog bio prihvatljiv mora sadržavati opis aktivnosti kojima se nastoji spriječiti bilo kakva vrsta diskriminacije, te poštivanja dostojanstva najpotrebitijih osoba.

Prilikom provođenja projekata, neke partnerske organizacije u sklopu popratnih mjera provode i mjere osvještavanje načela ravnopravnosti i prevencije diskriminacije. Neke od partnerskih organizacija osiguravaju i podjelu hrane i/ili osnovne materijalne pomoći na mjestu gdje osobe žive (što je omogućeno uvjetima poziva) ukoliko osoba nije u mogućnosti doći po pakete pomoći na mjesto distribucije hrane.

Usklađenost s EU i nacionalnim politikama:

Međunarodni dokumenti, Strategija Europa 2020 i Europska platforma protiv siromaštva i socijalne isključenosti, koji su bili podloga za donošenje OPFEAD, jasno ističu da je smanjenje broja siromašnih i socijalno isključenih osoba u Europskoj uniji jedna od najvažnijih strateških politika i inicijativa. U 2017. godini proglašen je Europski stup socijalnih prava koji uključuje 20 načela i prava kojima će se podupirati pravedna tržišta rada i sustavi socijalne skrbi i njihovo dobro funkcioniranje. Jedno od načela, *Skrb o djeci i potpora djeci*, naglašava da djeca imaju pravo na zaštitu od siromaštva te da djeca u nepovoljnom položaju imaju pravo na posebne mjere za poticanje jednakih mogućnosti. Nastavno na izbijanje pandemije bolesti COVID-19 na razini EU-a, usvojene su brojne mjere ublažavanja kako bi se državama članicama pružila pomoć, uključujući mjere za dodatno financiranje kohezijske politike. Jedna od njih je Pomoć za oporavak kohezije i teritorija Europe (REACT-EU) kao nova inicijativa koja nastavlja i proširuje mjere odgovora na krizu i sanacije kriza, ali će istovremeno pridonoseći zelenom, digitalnom i elastičnom oporavku ekonomija.

Krajem 2021. godine donesen je Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2027. godine, koji zamjenjuje do tada važeću Strategiju borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti 2014.-2020.

Republika Hrvatska je u postupku donošenja Nacionalnog akcijskog plana za provedbu Jamstva za djecu unutar inicijative Europske komisije „Jamstvo za svako dijete“, pokrenute s ciljem da najranjivija djeca u Europskoj uniji imaju pristup zdravstvenoj zaštiti, obrazovanju, uslugama skrbi za djecu, adekvatnim uvjetima stanovanja i kvalitetnoj prehrani. Provedba poziva za osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva doprinosi i konačnom cilju – osiguravanju progresivne realizacije dječjih prava u Europi.

Postojeći nacionalni programi pružanja pomoći najpotrebitijim osobama prvenstveno proizlaze iz odredbi Zakona o humanitarnoj pomoći vezano uz prikupljanje i pružanje materijalnih dobara i humanitarne aktivnosti u cilju podmirivanja osnovnih životnih potreba socijalno osjetljivih skupina od strane neprofitnih pravnih osoba koje posjeduju rješenje kojim se odobrava stalno prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći. Ujedno, postojeći nacionalni programi dijelom proizlaze i iz odredbi Zakona o socijalnoj skrbi vezano uz osiguravanje prehrane u pučkim kuhinjama od strane jedinica lokalne samouprave.

Iako su postojeći nacionalni programi vezani uz suzbijanje problema materijalne deprivacije i siromaštva održivi i kontinuirani, sredstva su ograničena. Stoga, sredstva osigurana kroz OPFEAD predstavljaju doprinose smanjenju siromaštva i socijalne isključenosti. Dodana je vrijednost postojećim nacionalnim programima, omogućujući većem broju osoba da prime potrebnu pomoć. OPFEAD ne uključuje samo nezaposlene osobe i korisnike socijalne skrbi već i druge skupine osoba u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, a koje nisu obuhvaćene postojećim sustavom zbog imovinskog cenzusa.

OPFEAD je redovito usklađivan s EU politikama vezano uz mjere ublažavanja pandemije bolesti COVID-19, a u odnosu na najpotrebitije, a sami pozivi usklađivani su dodatno i s nacionalnim politikama vezano uz ublažavanje posljedica potresa za najpotrebitije vezano uz Zakon o humanitarnoj pomoći u dijelu koji se odnosi na prikupljanje i pružanje materijalnih dobara i humanitarne aktivnosti u cilju zaštite i spašavanja žrtava katastrofa i velikih nesreća.

Relevantan strateški i zakonski okvir:

- Inicijativa Pomoći za oporavak za koheziju i europska područja, REACT-EU
- Europa 2020. – Strategija za pametan, održiv i uključiv rast;
- Europska platforma protiv siromaštva i socijalne isključenosti;
- Socijalni investicijski paket (SIP);
- Europski stup socijalnih prava
- Konvencija o pravima djeteta
- Program Vlade RH 2020.-2024.
- Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2027. godine
- Nacionalni plan razvoja socijalnih usluga za razdoblje od 2021. do 2027. godine
- Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. godine
- Zakon o socijalnoj skrbi
- Zakon o humanitarnoj pomoći
- Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
- Zakon o hrani

- Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu
- Zakon o predmetima opće uporabe
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti
- Zakon o poljoprivredi
- Pravilnik o doniranju hrane i hrane za životinje
- Zakon o zaštiti potrošača
- Zakon o općoj sigurnosti proizvoda
- Odluka o proglašenju katastrofe na području pogođenom potresom
- Zaključak o proglašenju prirodne nepogode uzrokovane potresom na području Grada Zagreba
- Odluke o proglašenju prirodne nepogode – potres za područje - Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije

Aktivnosti poduzete u svrhu sprječavanja dvostrukog financiranja, odnosno osiguravanja koordinacije s ESF-om i s drugim odgovarajućim politikama, strategijama i instrumentima Unije, osobito inicijativama Unije u području javnog zdravstva i protiv rasipanja hrane (članak 5, stavak 6, Uredbe (EU) br. 223/2014):

Vezano uz provođenje popratnih mjera, kao jedan od uvjeta prihvatljivosti za financiranje jest da se predložene mjere ne preklapaju s aktivnostima koje se već sufinanciraju iz ESF-a, što se prilikom ocjene projektnih prijedloga provjerava. S ciljem izbjegavanja dvostrukog financiranja popratnih mjera financiranih u okviru poziva „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći“ faza I, II i III sufinanciranog iz OPFEAD-a i aktivnosti koje se financiraju u okviru ESF Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. izvršena je provjera nepreklapanja aktivnosti.

Izvršena je provjera kroz ESIF MIS kako bi se utvrdilo jesu li prijavitelj i partner s kojima se planira ugovaranje u okviru Poziva „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza III“ već korisnici bespovratnih sredstava u okviru ESF-a, kroz Prioritetnu os 2: Socijalno uključivanje, kako bi se utvrdilo nepostojanje preklapanja u aktivnostima koje se već financiraju iz ESF-a i aktivnostima tj. popratnim mjerama predloženim za financiranje u okviru OPFEAD-a.

Temeljem izvršenog uvida nije utvrđeno preklapanje aktivnosti koje se već financiraju iz ESF-a i popratnih mjera koje prijavitelji i partneri predlažu za financiranje u okviru Poziva na dostavu projektnih prijedloga „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza III“.

Potreba unaprjeđenja popratnih mjera prepoznata je tijekom programskog razdoblja 2014.-2020. kako kroz procese ocjenjivanja projektnih prijedloga za podjelu hrane i/ili osnovne materijalne pomoći, tako i kroz rezultate Upitnika koji je bio upućen 2021. godine partnerskim organizacijama koje su provodile aktivnosti podjele hrane i/ili osnovne materijalne pomoći u do sada provedenim FEAD projektima. Također, iz Tematske evaluacije OPFEAD-a., provedene 2021. godine, proizlazi da su popratne mjere ocijenjene pozitivno od strane partnerskih organizacija, ali su i prepoznate određene poteškoće u sudjelovanju krajnjih korisnika u takvim mjerama. S ciljem unaprjeđenja popratnih mjera Ministarstvo je pružilo dodatnu podršku korisnicima u okviru Poziva na dostavu projektnih prijedloga „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza IV“ putem Uputa za prijavitelje te informativnih radionica. Upute idu u smjeru da je potrebno osigurati doprinos socijalnoj uključenosti najpotrebitijih osoba pružanjem jedne ili više

popratnih mjera koje aktivno uključuju krajnje korisnike, da se popratne mjere u kojima krajnji korisnici aktivno sudjeluju ne moraju provoditi paralelno s pružanjem pomoći u hrani i osnovnim životnim potrebštinama te da one nisu uvjet za primanje pomoći. Popratne mjere su obavezne no nije obavezno aktivno sudjelovanje svih krajnjih korisnika što daje mogućnost osmišljavanja popratnih mjera u skladu sa specifičnim potrebama i motivacijom za sudjelovanje dijela ciljanih skupina uz tendenciju uključivanja što većeg broja krajnjih korisnika.

Nadalje, kriterijima odabira i pitanjima za kvalitativnu procjenu u okviru Uputa za prijavitelje procjenjuje se u kojoj mjeri odabrane namirnice doprinose uravnoteženoj prehrani te se uzimaju u obzir klimatski i okolišni aspekti, posebno u pogledu smanjenja rasipanja hrane.

Zaštita okoliša, sprječavanje rasipanja hrane, sigurnost potrošačkih proizvoda te zaštita javnog zdravlja (članak 5(13) 223/2014):

U dokumentaciji Poziva za MD1, MD2 i TP postoji nekoliko mehanizama kojima se osigurava poštivanje ovih načela. Kao jedan od kriterija prihvatljivosti za financiranje projekata u pozivima namijenjenim ublažavanju siromaštva svih najpotrebitijih skupina je propisano da projekt mora uključivati mjere vezane uz zaštitu okoliša, pravila protiv rasipanja hrane, sigurnost potrošačkih proizvoda te zaštitu javnog zdravlja. Unutar poziva koji su namijenjeni podijeli školskih obroka, kroz procjenu kvalitete se procjenjuje u kojoj mjeri odabrani način i vrsta prehrane odgovaraju predloženim korisnicima i njihovim potrebama, doprinose uravnoteženoj prehrani te uzimaju u obzir klimatske i okolišne aspekte, posebno u pogledu smanjenja rasipanja hrane.

Nadalje, kao obveza je propisano da hrana koja se distribuira najpotrebitijim osobama mora biti proizvedena po standardima kvalitete za hranu utvrđenim u nacionalnim propisima o poljoprivredi i hrani te da je hrana održivo proizvedena i prerađena. Cilj je osigurati da krajnji korisnici primaju svježiju, nutritivno dostatnu i bogatu optimalnom količinom kalorija hranu, ujedno potičući i proizvodnju hrane koja je nižeg opterećenja za okoliš (kraći prijevoz robe, manja opterećenost materijalima za pakiranje i dr.). Također, u sklopu popratnih mjera potiče se, i partnerske organizacije provode, aktivnosti kojima se educiraju krajnji korisnici o zdravom načinu kuhanja i prehrane. Pozivi namijenjeni financiranju školske prehrane, definiraju obrok kao kvalitetnu, raznovrsnu, količinski i nutritivno dostatnu prehranu učenika, s optimalnom količinom kalorija koja omogućuje nesmetano obavljanje djetetovih školskih aktivnosti, sukladno Normativima za prehranu učenika u osnovnoj školi te s najviše 1,4 % udjela kuhinjske soli u kruhu i pekarskim proizvodima. Ujedno potrebno je da se partnerske organizacije prilikom nabave i distribucije hrane poštuju zakonsku regulativu o sigurnosti i zdravstvenoj ispravnosti hrane koja je važeća u Republici Hrvatskoj kao i poštivanje relevantnih Uredbi Europske unije.

Zemljopisna pokrivenost provedbe FEAD projekata:

Pozivi u okviru FEAD-a provode se kao otvoreni trajni pozivi i Uputama za prijavitelje se vodi računa o potrebama regionalne pokrivenosti u okviru mogućnosti takve vrste poziva.

Podaci o provedbi Poziva Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza III i Poziva Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (školska godina 2021.-2022.), ukazuju na visok stupanj postignute

zemljopisne pokrivenosti.

U Pozivu Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza III, u okviru kriterija odabira u dijelu koji se odnosi na zemljopisnu pokrivenost koristio se mehanizam bodovanja u odnosu na projektne aktivnosti koje se provode na području većeg broja županija. Pregledom po županijama u kojima se provodio Poziv, vidljivo je da su projekti ugovoreni s lokacijama provedbe projekata u svim županijama osim u Primorsko-goranskoj županiji. U Primorsko-goranskoj županiji su bile tri projektne prijave s provedbom na području te županije od čega jedan prijavitelj nije prošao administrativnu provjeru, dok dva nisu ušla u financijsku omotnicu.

U Pozivu Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (školska godina 2021.-2022.), koristio se mehanizam prihvatljivosti potencijalnih prijavitelja koji je vezan uz indeks razvijenosti po županijama (prihvatljivost prijavitelja s područja jedinica regionalne samouprave s indeksom razvijenosti do 105%). Pregledom po županijama u kojima se provodio Poziv, vidljivo je da su projekti ugovoreni s lokacijama provedbe projekata u svim županijama koje su prihvatljive s obzirom na indeks razvijenosti osim u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Naime, Korisnik Grad Makarska koji je inače pokrivaio navedenu županiju nije se prijavio u okviru ovog Poziva.

Vezano za učestalost podjele pomoći, Pozivom Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijima podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza IV, postignut je napredak i osiguran kontinuitet provedbe aktivnosti u odnosu na fazu III. Poziv je objavljen 03. prosinca 2021. godine, a do sada su donesene 2 Odluke o financiranju i ugovoreno je 19 projekata koji su svi u provedbi. Očekuje se nastavak postupka dodjele za projekte na rezervnoj listi nastavno na izmjene natječajne dokumentacije koje su u tijeku.

Poboljšanje učestalosti podjele pomoći u okviru poziva usmjerenih osiguravanju školske prehrane razvidno je u pripremi i provedbi postupka dodjele bespovratnih sredstava u okviru Poziva Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (školska godina 2021.-2022.). Naime, predmetni Poziv objavljen je 30. travnja 2021. godine, a postupak vrednovanja i ugovaranja dovršen je prije početka školske godine. Slično se očekuje i u okviru Poziva Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva (šk. godina 2022.-2023.) koji je objavljen 25. travnja 2022.

2.3. Zajednički pokazatelji

2.3.1. Pokazatelji ulaganja

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Kumulativna vrijednost
1	Ukupni iznos prihvatljivih javnih rashoda odobrenih u dokumentima u kojima se utvrđuju uvjeti za potporu operacijama	EUR	0,00	0,00	14.585.664,61	906.206,15	13.778.029,57	5.359.520,20	5.736.690,37	9.515.679,10			49.881.790,00
2	Ukupni iznos prihvatljivih rashoda nastalih korisnicima i plaćenih u provedbenim operacijama	EUR	0,00	0,00	130.788,41	7.471.966,79	8.184.203,50	10.538.919,55	3.683.782,26	4.277.632,60			34.287.293,11
2a	Ukupni iznos prihvatljivih rashoda nastalih korisnicima i plaćenih u provedbenim operacijama povezanim s pružanjem pomoći u hrani, prema potrebi	EUR	0,00	0,00	607,89	5.738.385,04	6.835.776,01	8.175.809,12	2.934.523,80	3.659.846,74			27.344.948,60
2b	Ukupni iznos prihvatljivih javnih rashoda koje su korisnici imali i platili u provedbenim operacijama povezanim s pružanjem osnovne materijalne pomoći, prema potrebi	EUR	0,00	0,00	0,00	1.280.780,28	1.044.392,86	2.163.358,47	594.114,89	240.492,06			5.323.138,56
2c	Total amount of eligible public expenditure incurred by beneficiaries and paid in implementing operations relating to food and/or basic material assistance provided indirectly to the most deprived, such as vouchers, cards or other instruments	EUR											
3	Ukupni iznos prihvatljivih javnih rashoda prijavljenih Komisiji	EUR	0,00	0,00	131.272,15	3.305.400,67	9.069.121,06	7.666.989,98	0,00	4.509.184,76			24.681.968,62

2.3.2. Pokazatelji ostvarenja za podijeljenu pomoć u hrani

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Kumulativna vrijednost
4	Količina voća i povrća	u tonama	0,00	0,00	0,00	1.690,39	366,11	557,93	140,22	183,14			2.937,79
5	Količina mesa, jaja, ribe, morskih plodova	u tonama	0,00	0,00	0,00	434,35	141,46	475,65	256,14	82,39			1.389,99
6	Količina brašna, kruha, krumpira, riže i drugih škrobnih proizvoda	u tonama	0,00	0,00	0,00	2.177,08	689,87	1.678,75	277,34	641,11			5.464,15
7	Količina šećera	u tonama	0,00	0,00	0,00	461,19	107,52	301,16	43,91	138,12			1.051,90
8	Količina mliječnih proizvoda	u tonama	0,00	0,00	0,00	946,41	188,06	673,12	102,18	254,55			2.164,32
9	Količina masti, ulja	u tonama	0,00	0,00	0,00	405,67	93,22	268,42	40,86	125,60			933,77
10	Količina gotove i druge hrane (koja ne spada u prethodno navedene kategorije)	u tonama	0,00	0,00	0,00	1.213,65	117,90	949,74	150,40	269,05			2.700,74
11	Ukupna količina podijeljene pomoći u hrani	u tonama	0,00	0,00	0,00	7.328,74	1.704,14	4.904,77	1.011,05	1.693,96			16.642,66
11a	Udio hrane za koju su iz operativnog programa (OP) plaćeni samo prijevoz, podjela i skladištenje	%	0,00	0,00	0,00	3,17	0,00	0,00		10,51			
11b	Udio prehrambenih proizvoda sufinanciranih iz FEAD-a u ukupnoj količini hrane koju su podijelile partnerske organizacije	%	0,00	0,00	0,00	79,86	81,45	65,90	68,80	63,87			
12	Ukupan broj podijeljenih obroka koji se djelomično ili u cijelosti financiraju iz OP-a	broj	0,00	0,00	0,00	1.296.547,00	4.098.158,00	5.115.496,00	2.153.705,00	2.379.709,00			15.043.615,00
13	Ukupan broj podijeljenih paketa s hranom koji se djelomično ili u cijelosti financiraju iz OP-a	broj	0,00	0,00	0,00	299.821,00	129.851,00	279.074,00	39.816,00	97.580,00			846.142,00

2.3.3. Pokazatelji rezultata za podijeljenu pomoć u hrani

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Kumulativna vrijednost
14	Ukupan broj osoba koje primaju pomoć u hrani	broj	0,00	0,00	0,00	208.401,00	42.421,00	107.546,00	23.053,00	62.243,00			443.664,00
14a	Broj djece u dobi od 15 godina ili manje	broj	0,00	0,00	0,00	51.883,00	30.591,00	45.531,00	21.453,00	28.819,00			178.277,00
14b	Broj osoba u dobi od 65 godina ili više	broj	0,00	0,00	0,00	45.842,00	12.262,00	17.256,00	1.274,00	11.323,00			87.957,00
14c	Broj žena	broj	0,00	0,00	0,00	104.793,00	21.095,00	54.223,00	11.977,00	33.201,00			225.289,00
14d	Broj migranata, sudionika stranog podrijetla, pripadnika manjina (uključujući marginalizirane zajednice poput romske zajednice)	broj	0,00	0,00	0,00	17.053,00	1.774,00	8.472,00	2.451,00	2.419,00			32.169,00
14e	Broj osoba s invaliditetom	broj	0,00	0,00	0,00	5.774,00	415,00	3.772,00	436,00	1.193,00			11.590,00
14f	Broj beskućnika	broj	0,00	0,00	0,00	1.003,00	4,00	119,00	0,00	17,00			1.143,00

2.3.4. Pokazatelji ostvarenja za podijeljenu osnovnu materijalnu pomoć

2.3.4.1. Vrijednost podijeljene robe

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Kumulativna vrijednost
15	Ukupna novčana vrijednost podijeljene robe	EUR	0,00	0,00	0,00	868.331,47	720.712,01	2.173.781,23	368.915,67	254.832,59			4.386.572,97
15a	Ukupna novčana vrijednost robe za djecu	EUR	0,00	0,00	0,00	302.222,97	246.131,26	834.569,36	190.003,80	166.606,71			1.739.534,10
15b	Ukupna novčana vrijednost robe za beskućnike	EUR	0,00	0,00	0,00	36.764,00	2.494,80	882,60	159,57	143,68			40.444,65
15c	Ukupna novčana vrijednost robe za druge ciljne skupine	EUR	0,00	0,00	0,00	529.344,51	472.085,94	1.338.329,27	178.752,30	88.082,20			2.606.594,22

2.3.4.2. Dodatne kategorije podijeljene robe

Dodatne kategorije robe koja se distribuiraju djeci

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica
-------------------------	------------	-----------------

Dodatne kategorije robe koja se distribuira beskućnicima

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica
-------------------------	------------	-----------------

Dodatne kategorije robe koja se distribuira ostalim ciljnim skupinama

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica
-------------------------	------------	-----------------

2.3.4.3. Popis najvažnijih kategorija podijeljene robe

Popis najvažnijih kategorija robe podijeljene djeci

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
16a	Oprema za novorođenčad	Da/Ne/Prazno	✘	✘	✘	✓	✓	✓	✓	✓		
16b	Školske torbe	Da/Ne/Prazno	✘	✘	✘	✓	✓	✓	✓	✓		
16c	Pisači pribor, bilježnice, olovke, oprema za likovni odgoj i ostala školska oprema (ne uključuje odjeću)	Da/Ne/Prazno	✘	✘	✘	✓	✓	✓	✓	✓		
16d	Sportska oprema (sportska obuća, dresovi, kupaći kostimi...)	Da/Ne/Prazno	✘	✘	✘	✓	✓	✓	✓	✓		
16e	Odjeća (zimski kaput, obuća, školska uniforma...)	Da/Ne/Prazno				✓	✓	✓	✓	✘		

Popis najvažnijih kategorija robe podijeljene beskućnicima

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
17a	Vreće za spavanje / pokrivači	Da/Ne/Prazno	✘	✘	✘	✓	✓	✓	✓	✘		
17b	Kuhinjska oprema (lonci, tave, pribor za jelo...)	Da/Ne/Prazno	✘	✘	✘	✘	✓	✓	✓	✘		
17c	Odjeća (zimski kaput, obuća...)	Da/Ne/Prazno				✘	✓	✓	✓	✘		
17d	Tekstil za domaćinstvo (ručnici, posteljina)	Da/Ne/Prazno	✘	✘	✘	✓	✓	✓	✓	✘		
17e	Higijenski proizvodi (kutija prve pomoći, sapun, četkica za zube, britvica za jednokratnu upotrebu...)	Da/Ne/Prazno	✘	✘	✘	✓	✓	✓	✓	✓		

Popis najvažnijih kategorija robe podijeljene ostalim ciljnim skupinama

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
-------------------------	------------	-----------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

2.3.5. Pokazatelji rezultata za podijeljenu osnovnu materijalnu pomoć

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Kumulativna vrijednost
19	Ukupan broj osoba koje primaju osnovnu materijalnu pomoć	broj	0,00	0,00	0,00	72.029,00	23.941,00	82.802,00	242,00	14.888,00			193.902,00
19a	Broj djece u dobi od 15 godina ili manje	broj	0,00	0,00	0,00	16.412,00	8.630,00	23.276,00	28,00	5.211,00			53.557,00
19b	Broj osoba u dobi od 65 godina ili više	broj	0,00	0,00	0,00	13.252,00	11.197,00	16.615,00	97,00	2.871,00			44.032,00
19c	Broj žena	broj	0,00	0,00	0,00	38.440,00	9.987,00	43.021,00	109,00	7.813,00			99.370,00
19d	Broj migranata, sudionika stranog podrijetla, pripadnika manjina (uključujući marginalizirane zajednice poput romske zajednice)	broj	0,00	0,00	0,00	8.292,00	3.298,00	4.850,00	18,00	349,00			16.807,00
19e	Broj osoba s invaliditetom	broj	0,00	0,00	0,00	3.192,00	1.875,00	2.531,00	6,00	224,00			7.828,00
19f	Broj beskućnika	broj	0,00	0,00	0,00	614,00	251,00	61,00	0,00	16,00			942,00

2.3.6 Result indicators on support distributed through vouchers and cards

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Kumulativna vrijednost
19bis	Total number of persons receiving support through vouchers, cards or other instruments of indirect delivery	broj	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
19bisa	Number of children aged 15 years or below	broj	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
19bisb	Number of persons aged 65 years or above	broj	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
19bisc	Number of women	broj	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
19bisd	Number of migrants, participants with a foreign background, minorities (including marginalised communities such as the Roma)	broj	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
19bise	Number of persons with disabilities	broj	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00
19bisf	Number of homeless	broj	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00

3. DOPRINOS POSTIZANJU POSEBNIH I OPĆIH CILJEVA FEAD-A

3.1. Informacije i procjena doprinosa postizanju posebnih i općih ciljeva FEAD-a utvrđenih u članku 3. Uredbe (EU) br. 223/2014

Vežano uz procjenu doprinosa postizanja posebnih i općih ciljeva FEAD-a utvrđenih u članku 3. Uredbe (EU) br. 223/2014. napominjemo kako se provedbom operacija financiranih iz OPFEAD-a izravno se doprinosi ciljevima Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti 2014.-2020., uvažavajući ciljeve strategije Europa 2020 te Europske platforme protiv siromaštva i socijalne isključenosti. Strategija se zasniva na tri glavna prioriteta: borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti te smanjenje nejednakosti u društvu; sprečavanje nastanka novih kategorija siromašnih, kao i smanjenje broja siromašnih i socijalno isključenih osoba te uspostava koordiniranog sustava podrške skupinama u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Strategija prepoznaje sljedeće kategorije najranjivijih skupina stanovništva, a koje su socijalno isključene s obzirom na ekonomski status (siromašni, nezaposleni, posebice dugotrajno nezaposleni, beskućnici, povratnici i raseljene osobe, migranti, posebice azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom, osobe koje žive na otocima i u ruralnim predjelima) te čiji profil siromaštva i struktura izvora dohotka pokazuje da su najsiromašniji građani ekonomski neaktivni, nezaposleni ili primaju niske plaće, znači nezaposleni, starije osobe bez mirovina, samačka kućanstva, jednoroditeljske obitelji, obitelji s više od dvoje djece, djeca bez odgovarajuće roditeljske skrbi, starije žene, osobe s nižim stupnjem obrazovanja. Navedene kategorije upravo su i ciljne skupine koje se obuhvaćaju provedbom projekata financiranih iz ESF-a unutar prioriteta socijalno uključivanje.

Također, FEAD operacije nadopunjuju postojeće nacionalne programe koji proizlaze iz odredbi Zakona o humanitarnoj pomoći vežano uz prikupljanje i pružanje materijalnih dobara i humanitarne aktivnosti u cilju podmirivanja osnovnih životnih potreba socijalno osjetljivih skupina od strane neprofitnih pravnih osoba koje su pribavile rješenje kojim se odobrava stalno prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći. Neki od uvjeta pribavljanja rješenja jesu program rada za razdoblje od tri godine, osigurani izvršitelji, prostor i oprema potrebna za provedbu programa rada te redovito podnošenje propisanih izvješća o radu, te dijelom iz odredbi Zakona o socijalnoj skrbi vežano uz osiguravanje prehrane u pučkim kuhinjama od strane jedinica lokalne samouprave. Nadalje, sukladno Nacionalnoj strategiji za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2020. godine, u doba ekonomske krize djeca postaju posebno osjetljiva populacija s obzirom na to da se javlja povećan rizik od siromaštva obitelji i smanjivanje javnih izdataka. Stoga, djeca koja žive u uvjetima siromaštva i u riziku su od socijalne isključenosti, posebno ovisе o javnim i državnim politikama koje im trebaju omogućiti pristup društvenim resursima.

Projekti financirani iz OPFEAD-a dodana su vrijednost postojećim nacionalnim programima, a omogućuju većem broju osoba da prime potrebnu pomoć, te se ne odnose samo na nezaposlene osobe i korisnike socijalne skrbi, već i grupe osoba koje nisu obuhvaćene postojećim sustavom zbog imovinskog cenzusa.

Pandemija bolesti COVID-19 utjecala je na raspodjelu hrane i osnovne materijalne pomoći najugroženijima širom Europe, pa tako i u RH. Logistička ograničenja i ograničenja ljudskih resursa, zbog mjera zaključavanja i socijalnog distanciranja ograničavale su distribuciju paketa hrane i osnovne materijalne pomoći, kao i provođenje mjera socijalnog uključivanja. Isto je utjecalo i na provedbu projekata financiranih iz OPFEAD-a u RH. Provedba projekata pridonosi inicijativi EU za ulaganje u Coronavirus Plus u pogledu uvođenja posebnih mjera kao odgovor na pandemiju.

Prilikom odabira projekta, poseban naglasak stavljen je i na kriterije određivanja najpotrebitijih osoba u smislu poštivanja ravnopravnosti spolova, sprečavanja bilo kakve diskriminacije (na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, dobi ili spolne opredijeljenosti u ostvarenju pristupa na primanje pomoći), kao i na poštivanje dostojanstva primatelja pomoći. Projekti koji ne doprinose

istome nisu prihvatljivi za financiranje.

Partnerske organizacije koje su provodile projekte osigurale su poštivanje načela jednakih mogućnosti, ravnopravnosti spolova i nediskriminacije, kao i pravila vezana uz zaštitu okoliša, pravila protiv rasipanja hrane te sigurnosti potrošačkih proizvoda te zaštite javnog zdravlja, te doprinos uravnoteženoj prehrani.

Partnerska organizacija može dostaviti ponudu sama, ili u suradnji s drugim organizacijama. U slučaju suradnje više organizacija, mora se odrediti vodeća organizacija, koja će biti zadužena za nabavu hrane i/ili osnovne materijalne pomoć, i koja će predati prijedlog u ime svih organizacija.

Pri odabiru partnerske organizacije za provedbu primjenjuju se sljedeći **kriteriji**:

- partnerska organizacija je javno tijelo ili neprofitna organizacija;
- partnerska organizacija ima rješenje kojim se odobrava prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći i ispunila je svoje obveze temeljem tog rješenja (ne odnosi se na operaciju usmjerenu na osiguravanje besplatnog školskog obroka);
- aktivnosti partnerske organizacije namijenjene su socijalno osjetljivim skupinama;
- partnerska organizacija ima iskustvo u provedbi aktivnosti distribucije hrane i/ili osnovne materijalne pomoći primjereno aktivnostima koje će se provoditi;
- partnerska organizacija ima razvijene organizacijske i operativne sposobnosti za distribuciju hrane i/ili osnovne materijalne pomoći, pojedinačno ili u partnerstvu, te provedbu popratnih mjera samostalno ili u suradnji s drugom partnerskom/im organizacijom/ama;
- vodeća partnerska organizacija ima razvijene kapacitete za provedbu javne nabave u skladu s važećim zakonodavstvom Republike Hrvatske ili ima jasan akcijski plan za osiguranje takvih sposobnosti, u kontekstu nabave hrane.

Kriteriji odabira koji su se koristili prilikom ocjenjivanja projektnih prijedloga odnosili su se na kapacitete vodeće partnerske organizacije za provedbu nabave, organizacijske i operativne sposobnosti partnerskih organizacija za distribuciju hrane i/ili osnovne materijalne pomoći, kapaciteti partnerske organizacije za provedbu aktivnosti, zemljopisnu pokrivenost za distribuciju, kriterije određivanja najpotrebitijih osoba kao krajnjih primatelja pomoći, prikladnost kriterija odabira najpotrebitije djece, primjerenost predloženih aktivnosti za najpotrebitije osobe, primjerenost kriterija odabira vrste školskog obroka, uključujući i lokaciju podjele obroka, lokaciju provedbe aktivnosti vezano uz dostupnost najpotrebitijim osobama, prikladnost i proporcionalnost predloženog proračuna u odnosu na broj korisnika i njihove potrebe.

Provedba aktivnosti informiranja i komunikacije

Održane su sljedeće informativno – komunikacijske aktivnosti:

U sklopu Poziva „Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva - školska godina 2021.-2022.” održana je on-line informativna radionica, dana 18. svibnja 2021. godine, na kojoj je prisustvovalo 13 predstavnika potencijalnih prijavitelja.

U sklopu Poziva „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza IV” održana je on-line informativna radionica, dana 10. prosinca 2021. godine, na kojoj je prisustvovalo 29 predstavnika potencijalnih prijavitelja.

U sklopu Poziva „Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva - školska godina 2020./2021.“ održana je on-line provedbena radionica, dana 18. ožujka 2021. godine na kojoj je prisustvovalo 25 predstavnika škola te jedinica lokalne i regionalne samouprave.

U sklopu Poziva „Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva - školska godina 2021./2022.“ održane su dvije on-line provedbene radionice, dana 30. rujna 2021. godine na kojoj je prisustvovalo 24 predstavnika škola te jedinica lokalne i regionalne samouprave, te 14. prosinca 2021. godine, na kojoj je sudjelovalo 5 predstavnika.

U sklopu Poziva „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći - faza 3“ održana je on-line provedbena radionica, 6. srpnja 2021. godine, na kojoj je prisustvovalo 15 predstavnika partnerskih organizacija.

Upitnik za partnerske organizacije

Tijekom ožujka 2021. godine provedene su konzultacije putem on-line Upitnika za partnerske organizacije - korisnike sredstava iz FEAD-a, koje su provele projekte u okviru poziva Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – I i II faza. Upitnik je upućen prema 23 nositelja projekata kao ispitanika pri čemu je 19 ispitanika odgovorilo na anketu. Navedenih 19 ispitanika dolazi iz 13 županija, a najviše ispitanika je s područja Osječko-baranjske županije (njih 4), dok nije bilo ispitanika iz Karlovačke županije. U navedenim fazama nije bilo ispitanika sa sjedištem u 7 županija (Zagrebačka, Istarska, Primorsko-goranska, Požeško-slavonska, Koprivničko-križevačka, Krapinsko-zagorska, Ličko-senjska).

Upitnik je podijeljen po slijedećim tematskim područjima: Vrste pomoći; Krajnji korisnici; Odabir vrste pomoći i učestalost podjele; Sheme vaučera; Popratne mjere; Izvanredne okolnosti; Poteškoće; Prednosti FEAD-a i prijedlozi za poboljšanje.

Rezultati Upitnika su slijedeći:

- Visok udio partnerskih organizacija pruža obje vrste pomoći.

- Iskustva u radu s krajnjim korisnicima ocjenjuju se pozitivnima, a povezuju se sa zadovoljstvom krajnjih korisnika i partnerskih organizacija koje uspijevaju pomoći većem broju korisnika te mogućnošću zadovoljenja sve većih potreba na terenu.
- Odabir vrste hrane i procjena potreba utemeljena je na prethodnom iskustvu partnerskih organizacija, vodeći računa o nutritivnoj vrijednosti hrane i dobi korisnika.
- Učestalost pružanja pomoći krajnjim korisnicima ovisi o samoj vrsti materijalne deprivacije (hrana i ostale materijalne potrepeštine) koja se pruža.
- Svega 3 partnerske organizacije imaju iskustvo u korištenju vaučera pri podjeli hrane, dok 2 pri pružanju osnovne materijalne pomoći. Većina partnerskih organizacija ne planira u većem obimu korištenje vaučera u budućem radu.
- Letci i brošure su najčešći tip/vrsta provedenih popratnih mjera, zatim slijede radionice/edukacije, savjetovanje, socijalne kuharice te ostale popratne mjere poput medijskih objava i informativnih članaka, uz napomenu da se većinom kombinira odnosno provodi nekoliko vrsti popratnih mjera u pojedinačnim projektima.
- Rad u izvanrednim okolnostima zahtijevao je određene prilagodbe i pridržavanje svih preporučenih epidemioloških mjera definiranih Uputama Stožera civilne zaštite RH, odnosno iznalaženje novih načina djelovanja. Svi ispitanici istaknuli su povećane potrebe za higijenskim potrepeštinama, ali i povećan broj korisnika uslijed gubitka posla i prihoda.

Poteškoće u provedbi projekata prema rezultatima Upitnika prikazane su kroz nekoliko kategorija (rangirane prema učestalosti odgovora): poteškoće vezane uz pronalazak pripadnika korisničkih skupina/krajnjih korisnika aktivnosti u projektima, poteškoće u provođenju postupaka nabave, poteškoće u provođenju popratnih mjera, poteškoće u podjeli pomoći i skladištenju hrane, poteškoće vezane uz osiguravanje dokaza o pripadnosti korisničkoj skupini, poteškoće pri odobravanju kriterija krajnjih korisnika od tijela SUK-a, poteškoće vezane uz dodatne troškove izazvane pandemijom bolesti COVID-19, poteškoće vezane uz saniranje šteta izazvanih potresom te povećane potrebe za psihosocijalnom podrškom.

Navedeno je kako poteškoće koje se odnose na pronalazak pripadnika korisničkih skupina/krajnjih korisnika te osiguravanje dokaza o pripadnosti korisničkoj skupini reflektiraju se i na nizak udio pripadnika pojedinih ranjivih skupina poput beskućnika. Naime, zbog niza poteškoća poput specifičnih obilježja korisničkih skupina/krajnjih korisnika (npr. u slučaju starih i nemoćnih korisnika koji ne razumiju uvijek što je sve potrebno i/ili nisu sami u mogućnosti prikupljati potrebnu dokumentaciju te koji žive u ruralnim sredinama i često su teritorijalno raspršeni što proces prikupljanja čini izrazito kompliciranim; ili u slučaju beskućnika kada zbog njihove mobilnosti i/ili neposjedovanja identifikacijskih isprava nije moguće osigurati dokaze o pripadnosti ciljanoj skupini); također poteškoće u takvim slučajevima predstavlja ponekad i nedostupnost službenih podataka putem suradnje s dionicima u lokalnoj zajednici poput centara za socijalnu skrb i drugo, vezano uz propise o zaštiti osobnih podataka.

Potrebno je istaknuti kako FEAD Uredba ostavlja mogućnost procjene sudjelovanja krajnjih korisnika vodeći računa o osjetljivosti ciljanih skupina, međutim, u revizijskim postupcima se traže dokazi sudjelovanja pozivajući se na nacionalna pravila koja su u ovom slučaju nepovoljnija za olakšavanje provedbe FEAD projekata, kao i interna pravila (statuti) pojedinih partnerskih organizacija koje samostalno formiraju kriterije za odabir krajnjih korisnika.

Nalazi vezani uz provedbu popratnih mjera i interes korisnika za iste:

Rezultati ukazuju kako su letci i brošure najčešći tip/vrsta provedenih popratnih mjera, zatim slijede radionice/edukacije, savjetovanje, socijalne kuharice te ostale popratne mjere (medijske objave i informativni članci putem medija i društvenih mreža), uz napomenu da se većinom kombinira odnosno

provodi nekoliko vrsti popratnih mjera u pojedinačnim projektima.

Potrebu za provođenjem popratnih mjera partnerske organizacije procjenjuju temeljem dosadašnjeg iskustva (praćenjem potreba u neposrednom kontaktu, polazeći od određenih kriterija koje same definiraju poput socijalnog statusa korisnika, osobnom procjenom djelatnika i stručnih radnika) te uz suradnju s jedinicama lokalne samouprave i centrima za socijalnu skrb.

Ispitanici su u svojim odgovorima istaknuli i probleme s kojima se suočavaju prilikom organiziranja i provedbe popratnih mjera, a koje otežavaju provođenje istih. Mjere poput radionica/edukacija i savjetovanja smatraju vrlo teško provedivima iz više razloga poput: nemogućnosti okupljanja većeg broja krajnjih korisnika zbog poteškoća u mobilnosti i dolasku, nezainteresiranosti za sudjelovanje koja proizlazi iz specifičnih obilježja korisničkih skupina (socio-demografska poput dobi, stupnja obrazovanja i sl.) te osjećaju srama i dodatne stigmatizacije (manje lokalne zajednice u kojima se stanovnici međusobno poznaju).

Tri ispitanika (predstavnici partnerskih organizacija) navode da je 100% korisnika koristilo popratne mjere, dok je postotak korisnika kod ostalih ispitanika bio u manjem postotku.

Iz prikupljenih podataka proizlaze i osnovne prepreke o kojima ovisi uspješnost provođenja popratnih mjera te s time u vezi i obuhvata većeg broja korisnika. Tako je nemotiviranost i nezainteresiranost korisnika prepoznata kao najveća prepreka, zatim slijedi ograničenost resursa (vrijeme, sredstava, stručnjaci/prostor i oprema), status korisnika s obzirom na ostvareni dohodak/socijalnu naknadu (te neučinkovitost mjera poput savjetovanja o financijskoj pismenosti i sl.), diskriminacija odnosno osjećaj povrijeđenosti i rušenja njihovog dostojanstva. Manji broj partnerskih organizacija istaknuo je da nije moguće povećati broj korisnika popratnih mjera s obzirom na to da su svi njihovi korisnici FEAD pomoći/paketa uključeni u pružanje popratnih mjera. Također, iz prikupljenih podataka proizlazi da je prepoznata vrijednost pružanja popratnih mjera u svrhu podizanja kvalitete života korisnika kroz edukaciju/radionice o pravilnoj ishrani, kućnom budžetu, potrebama članova njihovih obitelji.

Dobiveni podaci ukazuju na potrebu za sustavnim pristupom pri organizaciji i provedbi popratnih mjera te se predlaže povećanje sredstava kojima bi se omogućilo i povećanje resursa (vrijeme, stručnjaci/prostor i oprema) te raspisivanje komplementarnih poziva.

Već prilikom pripreme Poziva Ublažavanje siromaštva pružanje pomoći najpotrebitijima podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći – faza IV, objavljenom 03. prosinca 2021. godine, u dijelu koji se odnosi na Predmet poziva i opće informacije, naglašena je potreba pojašnjavanja koristi i cilja raznovrsnih mogućnosti popratnih mjera u svrhu dodatnog motiviranja krajnjih korisnika na korištenje istih uz napomenu da sredstva namijenjena za popratne mjere trebaju biti utrošena racionalno kako bi se spriječilo neopravdano rasipanje novaca (npr. izbjegavati da gotovo sva sredstva za popratne mjere budu utrošena na veliku količinu letaka i slično). Pri održavanju info radionica naglašeno je kako primanje pomoći kroz FEAD ne mora nužno biti posljednji korak u primanju različitih vrsta pomoći u zajednici već i taj korak može voditi dalje u jačanju ključnih vještina u upravljanju kućnim proračunom, pripremanju obroka, održavanju higijene životnog prostora, financijskoj i digitalnoj pismenosti, povezivanju s drugim resursima za socijalno uključivanje u zajednici i povećavanje ukupnih kapaciteta zajednice na taj način za podršku pri socijalnom uključivanju.

Prednosti FEAD-a i prijedlozi za poboljšanje:

Prednosti koje su ispitanici naveli mogu se grupirati u nekoliko kategorija (rangirane prema učestalosti odgovora):

- neposredna pomoć i mogućnost zadovoljenja potreba krajnjih korisnika,
- značajan iznos dodijeljenih sredstava koja omogućuju nabavu većih količina hrane i osnovne materijalne pomoći te potrebne opreme za provedbu svih aktivnosti,
- kontinuitet, redovitost i sustavnost te veći obuhvat krajnjih korisnika,
- edukacija krajnjih korisnika kroz popratne mjere odnosno dobrobit popratnih mjera u cilju socijalizacije i poboljšanja uvjeta života.

Rezultati provedenog Upitnika u skladu su s preporukama Tematske evaluacije OPFEAD-a, u dijelu koji se odnosi na povećanje iznosa za administrativne troškove prijavitelja; povećanje trajanja projekata u okviru FEAD-a; prilagodbu maksimalnog iznosa potpore; izmjenu načina planiranja i provedbe popratnih mjera.

Rezultati Upitnika dostavljeni su partnerskim organizacijama 15. prosinca 2021. godine.

Godišnje izvješće o provedbi za 2021. godinu dostavljeno je na razmatranje članovima/icama Odbora za praćenje u okviru radne dokumentacije za 17. sjednicu. Na predmetni nacrt nisu zaprimljeni komentari članstva. Tijekom 17. sjednice Odbora za praćenje, održane 11. svibnja 2022. godine, a po izlaganju, također nisu zaprimljeni dodatni komentari.

DOKUMENTI

Naslov dokumenta	Vrsta dokumenta	Datum dokumenta	Lokalna referentna oznaka	Upućivanje Komisije	Dokumenti	Datum slanja	Poslao
------------------	-----------------	-----------------	---------------------------	---------------------	-----------	--------------	--------

ZADNJI REZULTATI POTVRĐIVANJA

Ozbiljnost	Oznaka	Poruka
Informacije		Potvrđena je verzija izvješća o provedbi.